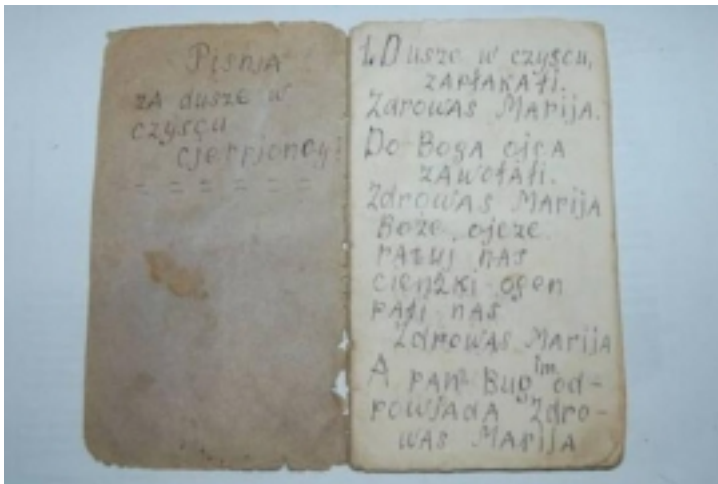

Maria Sokołowska. Język a tożsamość. Społeczność katolicka wobec zmian językowych w Murafie

Język a tożsamość. Społeczność katolicka wobec zmian językowych w Murafie

Maria Sokołowska

Zeszyt rozmówczynie z zapisem pieśni. Murafa. Fot. M.

Zowczak

W Murafie obserwowałam (1) [1], jak język staje się istotnym narzędziem w różnych praktykach, związanych z konstruowaniem tożsamości. Proces przemian językowych w Murafie trwa i odznacza się dynamiką i niejednoznacznością. Sfera religijna jest tu szczególnie interesującym polem do obserwacji.

Murafa to wieś zamieszkała przez katolików i prawosławnych, z niewielką przewagą społeczności prawosławnej. Rozdział ten utrwalony jest w potocznym określeniu się przez samych mieszkańców jako „Polaki” i „Ruscy”.

Język powszechnej komunikacji całej wsi jest jednolity, a więc zawsze będzie to ukraiński. Język polski tradycyjnie przynależał do społeczności katolickiej, a więc do sfery sacrum, bowiem dawniej liturgia odprawiano po ukrajinie, a paraliturgia po polsku. Lata dziewięćdziesiąte przyniosły zmiany w tej sferze, kiedy polski stopniowo zaczął być wypierany z kościoła. Język ten nadal, a może nawet szczególnie dziś, odgrywa szczególną rolę w życiu mieszkańców, nie tylko na poziomie religijnym. Jest stałym elementem konstruowania narracji tożsamościowej w ramach refleksyjnego projektu tożsamości.

Narracje te w praktyce często wychodzą od deklarowanej identyfikacji, która jednak jest zaledwie powierzchowną warstwą, należy ją więc interpretować w szerszym kontekście. Niejednokrotnie spotkałam się z rozmówcami, którzy mówili o sobie „my, Polaki” po czym w dalszej rozmowie opowiadali, że „Polaki to kiedyś tu byli, teraz to sami Ukraińcy”. Wiąże się to z wielowarstwowym rozumieniem samej polskości, która – zależnie od kontekstu – może się wiązać z katolicyzmem, Polską, językiem lub po prostu z nie-byciem prawosławnym.

Maria Sokołowska. Fot. T. Allina

Jestem studentką w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej. W obszarze moich zainteresowań znajduje się antropologia etniczności.

(1) Badania realizowane z grantu Narodowego Centrum Nauki "Kultura religijna wobec zmian społecznych. Studium porównawcze społeczności lokalnych (Polska – Ukraina)" (Nr projektu 2011/03/B/HS3/00341) pod kierunkiem prof. dr hab. Magdaleny Zowczak.

Powiązane materiały [Kultura religijna Polska-Ukraina](#) [2]

Adres URL źródła: <https://etnologia.uw.edu.pl/maria-sokolowska-jezyk-tozsamosc-spolecznosc-katolicka-wobec-zmian-jezykowych-w-murafie>

Odniesienia

[1] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/badania._mz_0.jpg

[2] <https://etnologia.uw.edu.pl/kultura-religijna-polska-ukraina>